

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

4. évfolyamos tanulók számára

3. forduló

Megoldókulcs

Össz.pontszám:

70p	
-----	--

Versenyző neve: Osztály:

1. Válasz a mondatban

Olvasd el az alábbi kérdéseket! Nem kell sokat gondolkodnod a válaszon, mert csak meg kell keresned, hova bújtak a mondatban.

Pl.: Mi lehetett Jupiter kedvenc desszertje? – pite

Mi az az edény, amiből a bölcészek kávéét isznak? csésze

Milyen törzs tagja az az indián, aki szereti a sztrapacskát? apacs

Milyen eredetű szó a palatinus? latin

Milyen madár él meg akár egy kulipintyóban is? pinty

Milyen eredetű ez a karabély? arab

5p	
----	--

2. Szókapocs

A következő szópárok közül egyetlen szó segítségével összetett szavakat varázsolhatunk. Az első szóhoz utótagot keresünk, ami a második szó előtagja lesz.

Pl.: Űr- hajós –inas: úrhajós, hajósinas

mostoha- anya -csavar

bohém- élet -mentő

fül- dugó -húzó

kör- levél -tetű

rakott- krumpli -orr

5p	
----	--

3. Darabolás

Tagold álló egyenesekkel szavakra a mondatokat! Írd le azokat helyesen!

Bárcsak legyőzhetné az ellenfeleit a magyar versenyző!

Bárcsak legyőzhetné az ellenfeleit a magyar versenyző!

Beleszeretett volna szólani a vitába.

Bele szeretett volna szólani a vitába.

10p	
-----	--

4. Testes szólások

A következő kifejezéseket helyettesítheted olyan szólásokkal, melyekben valamely testrészünk előfordul. Pl.: Vágyakozik valamire. (fog) – Feni rá a *fogát*.

Oda se figyel (fül)

Füle botját se mozdítja.

Megszidják (köröm vagy fej)

Lekapják a tíz körméről. vagy Megmossák a fejét.

Roszkedvű (láb)

Bal lábbal kelt föl.

Gyorsan, ügyesen dolgozik (kéz):

Ég a keze alatt a munka.

Megsértődik (orr):

Felhúzza az orrát.

10p	
-----	--

5. Milyen?

Képezz mellékneveket a következő tulajdonnevekből!

Északi-középhegység: északi-középhegységi

Tisza-part: Tisza-parti

Fővárosi Nagycirkusz: fővárosi nagycirkuszi

Déli-sark: déli-sarki

Északkelet-Magyarország: északkelet-magyarországi

Lánchíd: lánchídi

Jeges-tenger: jeges-tengeri

Nemzeti Múzeum: nemzeti múzeumi

Erzsébet híd: Erzsébet hídi

Szabadság tér: Szabadság téri

10p	
-----	--

6. Hibajavítás

Húzd alá a helytelenül írt igéket! Csak a kijavított igéket írd le! Pl. látsd – lásd.
(Egy mondatban akár több hiba is lehet.)

Mond hangosabban, hogy a terem végében is halják!

mondd, hallják

Festi magát, hogy ne látszanak a szeplői.

látsszanak

Egy-két mondattal told meg az írásodat!

toldd

Higgyétek el, hogy nem hagyjuk cserben a többiekét!

higgyétek el, hagyjuk

Az edző figyelmeztette őket, hogy ne játszanak olyan óvatosan.

figyelmeztette, játsszanak

8p	
----	--

7. Huzavona

Húzd alá a helyesen írt szavakat!

süllyed

bolyong

muszály

apáj

hegedül

turista

lesújt

kiljebb

nállunk

szakál

beljebb

dicsér

folyjon

odú

huszas

8p	
----	--

8. Párkereső

Magányos szerzők keresik elveszett műveiket. Keresd meg a szerzőhöz tartozó címeket! Írd a szerző betűjelét a megfelelő helyre!

- A) Fekete István
- B) Móra Ferenc
- C) Petőfi Sándor
- D) Weöres Sándor
- E) Grimm
- F) Andersen

- Arany Lacinak
- Rigócsőr király
- Kele
- A didergő király
- A kis hableány
- Galagonya

C
E
A
B
F
D

6p	
----	--

9. Verselő

Egészítsd ki az alábbi verset a hiányzó szavakkal! Válogass a megadott szavak közül! Segítenek a szófaji meghatározások.

én, ez, fölött, füstifecske, rácsapok, sokra, tavaszt, vagyok

Nagy Bandó András: Füstifecske

Tavaszt (*tárgyragos főnév*) hoztam, így akartam,
kis szmokingom villás farkam.

Oly fess vagyok, (*E/I. személyű létige*) mondjuk, délceg,
villanydróton fecserészek.

Sarat hordok, ez (*mutató névmás*) a fészkem,
amit eszem, ott emészttem.

Rácsapok (*igekötős ige*) a rovarokra,
egyre, tízre, százra, sokra. (*határozatlan számnév*)

Tóvíz fölött (*névtó*) elcikázom,
az se baj, ha bőrig ázom.

Versenyeznék száz madárral,
eltűnök egy villanással.

Én (*személyes névmás*) lennék a füstifecske, (*összetett főnév*)
meg se kérdelem, hogy szeretsz-e.

8p	
----	--

Forrás:

<http://negyedikes-feladatok.blogspot.hu/2011/05/nyelvtan-helyesiras-szovegertes.html>
Grétsy László: Nyelvi játékaink nagykönyve, Bp. Tinta, 2012.
www.erkel.hu/implom/pdf/verseny.pdf